Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000991

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-02-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасименко Вікторія Вікторівна
2. Viktoriia Herasymenko

Кваліфікація: 032

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: історія та археологія

Дата захисту: 14-02-2023

Спеціальність за освітою: історія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 03.032.2022 / ID 763

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03, 03.81, 03.81.99

Тема дисертації:

1. Міські голови Одеси другої половини XIX – початку XX ст.: просопографічний портрет.

2. The mayors of Odesa within the period from the second half of the 19th century to the beginning of the 20th century: a prosopographic portrait.

Реферат/анотація:

1. У вступній частині розглянуто та обгрунтовано актуальність тематики, розкрито мету та завдання дисертаційного дослідження, визначено хронологічні та територіальні межі, методологічні принципи. Також зазначено наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, особистий внесок дисертанта та апробацію упродовж періоду роботи над тематикою. Перший розділ «Історіографія, джерельна база та методологія дослідження» присвячено аналізу історіографічного надбання та джерел щодо розгляду та вивчення постатей міських голів Одеси та їхньої діяльності. Окрему увагу приділено принципам та методам дослідження, термінологічним особливостям відповідно тематики. Завдяки проблемно-хронологічному принципу, історіографію було систематизовано та поділено на три періоди: історіографія Нового часу, радянська і сучасна (українська й іноземна) історіографія. Перший період відзначається насиченістю узагальнених історичних нарисів стосовно життя та розвитку міста за декілька десятиріч або століття.

Радянські історики продовжили традицію описової роботи з історії міста та краю, проте окремих досліджень особистостей дворянського походження не здійснювалося через неприйнятність з ідеологічного боку, а події та явища пореформеної доби досить часто навмисно замовчувалися. На сучасному етапі дослідження відбулась активізація проблематики історії міського самоврядування XVIII- початку XX ст. різних українських міст. Це відзначилося появою окремих наукових публікації про міських голів Одеси 1863-1914 рр. Джерельна база наповнилася новими віднайденими документами, перехресне вивчення яких дае змогу якнайбільше розкрити історичних постатей у рамках їхньої професійної діяльності та як особистостей. Докладно пояснення обраний спектр загальнонаукових та спеціальних методів, методологічних принципів, ключових термінів. Другий розділ «Формування особистості та життевий шлях міських голів» зосереджено на компонуванні віднайденого біографічного матеріалу для формування колективного просопографічного портрету групи міських голів Одеси другої половини XIX початку XX ст. Постаті Семена Михайловича Воронцова, Миколи Олександровича Новосельського, Григорія Григоровича Маразлі, Валер'яна Миколайовича Лігіна, Петра Адамовича Крижановського, Павла Олександровича Зеленого, Василя Яковича Протопопова, Миколи Івановича Мойсеева та Бориса Олександровича Пелікана визначено як представників дворянських родів, з різними професійними оріентирами, майновими статками, сімейним станом та політичними поглядами. Також, їх об'єднувала думська діяльність як гласних думи, членів управи, міських голів, а громадська діяльність — як учасників та очільників освітніх, культурних, професійних та благодійних товариств. Вони також мали і схоже оточення, перетиналися під час робочих та неформальних зустрічей. В результаті вивчення групи персоналій, стало зрозумілим, що когорта одеських міських голів мала строкатий характер. Більшість біографічних відомостей вдалося відновити, проте е ще персони, моменти та обставини, які потребують подальшого поглиблення та вивчення.

2. In the iflirodocio pan, the relevance of the topic was considered and substantiated; the purpose and tasks of the initiated research were revealed; clnonological and territorial borders, as well as methodological principles were determined. The scientific novelty and practical significance of the obtained results, alongside personal contribution of the applicant and approbation during the working period on the dissertation topic were indicated. The first chapter «Historiography, Source Base and Research Methodology» is devoted to the analysis of historiographical heritage and sources related to the study of the figures of Odesa mayors and their activities. Special attention is paid to the research principles and iiiethods, ternñnological features of the subject- matter. Due to the problem-based chronological principle, the historiography was systeiiiatized and divided into thee periods: historiography of the New Age, Soviet and modem (Ukrainian and foreign) historiography. The first period was marked by a richness of generalized historical essays on the life and the city development for the period of several decades or centuries. Soviet historians continued the tradition of descriptive work on the history of the city and region, but some studies of personalities of aristocratic origin were not carried out due to ideological inadmissibility; the events and phenomena of the Aiter-Reform Period were often deliberately silenced. At the present stage of the study, there was an intensification of the issues concerning the history of urban self-government in different Ukrainian cities within the period from the 19th century to the beginning of the 20th century. This was marked by the appearance of separate scientific publications about the mayors of Odesa in 1863-1914. The source database wee filled with new found documents, their cross- examination allows us to reveal as much as possible historical figures in the framework of their professional activities and as individuals. The range of general scientific and special methods, methodological principles, key terms was explained in detail The second chapter «Formation of Personality and Life Path of City Mayors» was aimed at composing the found biographical material in order to fom a collective prosopographic portrait of the group of Odesa mayors within the period from the second half of the nineteenth century to the early twentieth century. The figures of Semen Vorontsov, Mykola Novoselskyi, Grigory Marazli (Grigorios Maraslis), Valerian Ligin, Petro Kryzhanovskyi, Pa lo Zelenyi, Vasyl Protopopov, Mykola Moiseyev and Borys Pelikan appear as representatives of noble families, sharing different professional orientations, propeny, marital status and political views. Nevertheless, they were united by the Duina activities as the members of the Duma, the members of the Council, the city mayors; whereas their public activities united them as the participants and leaders of educational, cultural, professional and charitable societies. They

also had a sinilar environiiient, they encountered each other at working and informal meetings. As a result of studying a number of personalities, it became clear that the group of Odesa mayors was diverse. Most of the biographical information has been restored. but there are still personalities. moments and circumstances that need further deepening and studying. In the third chapter «The Activities of City Mayors in the Administrative, Social, Economic Spheres», there were discussed these mayor's initiatives and proposals in the following positions: organization of the Duma and the Council, finance, trade, economy and industry, nomocracy and fire safety, water supply, lighting, cuban transpoo and communication lines, city development. It is noted that for 50 years of activity of nine heads of the city self-government, the city flourished, having made a progressive breakthrough and having become an example for other Ukrainian cities thanks to pioneering in affairs related to the organization of the city self-government within the state. The fourth chapter «The Activities of Mayors in Education, Culture and Health Care» covered the second part of the work in the field of municipal econoiiiy - care for education, science. theatre, charity and sanitary sphere. Active work in the above-iiientioned areas further influenced the n agerial, economic and social component of the citizens' life. Using all their personal and professional opportunities, the leaders of the city government tried to continue their own significant initiatives and their predecessors' ones, to give a chance for a better li2e to all comers, to create a safe city. In the conclu.elm.s of the dissenation research, the main results were presented, which can be the basis for scientific research on the history of urban self-government in the South of Ukraine, historical local lore, biographical and prosopographic studies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Гончарук Т. Г., Герасименко В. В., Жиленкова І. М. Ініціативи міського голови Одеси П. О. Зеленого на сторінках «Известий Одесской городской думы» (1898-1905). Інтелігенція і влада. Серія: Історія. 2018. Вип. 38. С. 214-230.
- ерасименко В. В. Діяльність маловідомого міського голови Одеси М. І. Мойсеєва на сторінках «Известий Одесской городской думы» (1908-1913). Інтелігенція і влада. Серія: Історія. 2018. Вип. 39. С. 35-50.
- ерасименко В. В. Сфера охорони здоров'я в Одесі на початку XX століття: пропозиції міських голів. Записки історичного факультету: збірник наукових праць. 2019. Вип. 30. С. 112-125
- Герасименко В. Міські голови Одеси на тлі революційних подій 1905 року. Чорноморська минувшина: Записки Відділу історії козацтва на Півдні України. 2020. Вип. 15. С. 54-61.
- Герасименко В. «Формулярний список про службу…» як джерело для просопографічних портретів маловідомих історичних постатей (на прикладі міських голів Одеси початку XX ст.). Старожитності Лукомор'я, 2022. Вип. 1.С. 38-46.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0116U005559 0122U200054

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончарук Тарас Григорович

2. Taras Honcharuk

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шандра Валентина Степанівна

2. Valentyna Shandra

Кваліфікація: д. і. н., професор, старший науковий співробітник, 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут історії України Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416981

Місцезнаходження: вул. М. Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марченко Олег Миколайович

2. Oleh Marchenko

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бачинська Олена Анатоліївна

2. Olena Bachynska

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новікова Людмила Володимирівна

2. Liudmyla Novikova

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Музичко Олександр Євгенович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Музичко Олександр Євгенович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лукашук Світлана Борисівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна